

**QORTI ĆIVILI
(SEZZJONI FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D., LL.M. (IMLI)**

Seduta ta' nhar is-6 ta' Ottubru 2022

Rikors Numru : 33/2020 JPG

Kawza Numru : 21

JS

Vs

U b'digriet tat-30 ta' Gunju 2020 gew nominati Dr Raisa Colombo u PL Peter Sammut bhala Kuraturi Deputati sabiex jirrappresentaw lill-assenti FT. U B'digriet tas-26 ta' Novembru 2020 Dr Raisa Colombo giet sostitwita b'Dr Mark A. Mifsud Cutajar.

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' JS datat 7 ta' Frar 2020, a fol 1 et seqq., li jaqra hekk:

Illi l-partijiet izzewgu fid-29 ta' Gunju 2000 (vide kopja ta' certifikat taz-zwieg hawn anness bhala Dok. A.) u minn dan iz-zwieg ma kienx hemm tfal.

Illi dan iz-zwieg qatt ma gie konsumat u l-partijiet infirdu minn xulxin fid-29 ta'

Gunju 2000, jigifieri mid-data taz-zwieg taghhom u qatt ma ghexu flimkien.

Illi l-attur kelli vizzju tad-droga u kien taht l-influenza tal-istess meta zzewweg.

Illi peress li kien fi stat vulnerabbli, kiem hemm min abbuza minnu, u offrielu flus biex jizzewweg il-mara tieghu.

Illi illum l-attur ilu ma jabbuza mid-droga ghal kwazi tmien snin.

Illi l-attur mid-data taz-zwieg, qatt ma ra, tkellem jew iltaqa' mal-mara tieghu u lanqas jaffejn hi.

Illi din il-koppja għandhom hajja totalment separati u distinti minn xulxin.

Illi b'hekk huma sodisfatti r-rekwiziti kollha tal-artikolu 66B et sequitur tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta, u l-esponenti xtaq jipprevalixxi ruhu mid-drittijiet lil mogħtija sabiex jitlob il-hall taz-zwieg bejnu u bejn martu.

Għaldaqstant l-esponent jitlob bir-rispett lil din l-Onorabbi Qorti:

1. *Il-hall taz-zwieg bejnu u bejn martu FT.*
2. *Tordna lir-Registratur tal-Qorti sabiex fi zmien li tistabilixxi din l-istess Qorti, javza lid-Direttur Registru Pubbliku bill-hall taz-zwieg tal-partijiet, biex dan jigi registrat fir-Registru Pubbliku.*

Rat li l-atti tar-rikors promotur, d-digriet u tal-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat illi l-Kuratur Dr Mark A. Mifsud Cutajar, debitament notifikat, ma ppresenta ebda risposta izda deher għas-seduta mhejjija nhar is-27 ta' Ottubru 2021 u nforma lill-Qorti illi fil-passat kien assista lill-attur bhala Legal Aid, u għaldaqstant talab lill-kontro-parti tezentah. L-attur kif assistit, ma sab ebda oggezzjoni rigward dan; (vide fol 70)

Rat in-Nota tal-Kuratur datata 25 ta' Frar 2022, li biha ppresenta il-korrispondenza tieghu mal-

Konsulent tal- Marokk f' Malta (vide fol 74 et seqq.);

Rat in-Nota tal-attur datata 28 ta' April 2022, a fol 78, li permezz tagħha huwa osserva r-rekwiziti tal-Artikolu 66G(1) tal-Kap 16. tal-Ligijiet ta' Malta;

Rat id-dikjarazzjoni ta' Dr Mark Mifsud Cutajar datata 30 ta' Mejju 2022, fejn sostna illi ma kellhux aktar provi xi jressaq u irrimetta ruhu għal-atti (vide fol 83);

Rat illi l-attur kif assistit nhar it-30 ta' Mejju 2022 irrimetta ruhu għal-atti ukoll (vide fol 83);

Ezaminat ix-xhieda bil-gurament;

Rat id-dokumenti ezebiti u l-atti kollha tal-kawza;

Ikkonsidrat:

L-attur JS xehed permezz ta' affidavit (*vide affidavit a fol 20*) illi huwa zzewweg lill-intimata nhar id-disgha u ghoxrin (29) ta' Gunju tas-sena elfejn (2000). Jispjega illi dan iz-zwieg qatt ma gie kkunsmat u li l-partijiet qatt ma ghexu hajja konjugali. Filfatt l-attur sostna illi huwa ilu mifrud minn ma' martu sa mid-data taz-zwieg u cioe, propju mid-29 ta' Gunju 2000. Iddikjara illi huwa kelli il-vizzju tad-droga u kien hemm minn abbuza mill-vulnerabilita' tieghu, tant li kien gie offrut il-flus sabiex jizzewweg lill-intimata li legalment għadha martu. L-attur jishaq illi l-intimata qatt ma pruvat tagħmel kuntatt mieghu u da parti tieghu huwa m'għandu l-ebda informazzjoni fuq l-intimata jew fejn l-istess intimata qieghda tirrisjedi. Xehed illi llum il-gurnata qiegħed jagħmel l-almu tieghu sabiex jghix hajja tajba, 'l bogħod mill-problemi u li dan iz-zwieg finta kien qiegħed ixekklu milli jagħmel dan.

Ikkonsidrat:

Rat l-Artikoli 66A u 66B tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta fejn ingħad:

66A (1) Kull wieħed u waħda mill-miżżeġin ikollu l-jedd illi jitlob id-divorzju jew il-hall taz-zwieg skont kif inhu maħsub f'dan is-Sub-Titolu. Ma jkunx meħtieg illi qabel ma jiġi mitħub id-divorzu, il-miżżeġin ikunu infirdu minn xulxin b'kuntratt jew b'sentenza.

(2) *Id-divorzju jew hall taż-żwieġ jingħata bis-saħħha ta' sentenza tal-qorti civili kompetenti fuq talba ta' wieħed jew l-ohra mill-miżżeġin, jew b'digriet tal-istess qorti fejn il-miżżeġin ikunu qablu illi ż-żwieġ tagħhom għandu jiġi maħlul.*

(3) *It-talbiet kollha għad-divorzju, għandhom jingiebu quddiem is-sezzjoni xierqa tal-qorti civili kif jiġi stabbilit b'regolamenti magħmulin mill-Ministru responsabbi għall-ġustizzja, u d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 37 jaapplikaw mutatis mutandis. Id-digrieti u s-sentenzi tad-divorzju jingħataw fil-qorti fil-miftuh.*

(4) *Il-qorti għandha, fid-digriet jew sentenza ta' divorzju tindika b'mod ċar in-numru progressiv tar-registrazzjoni tal-Att taż-Żwieġ, u n-numru ta' identifikazzjoni tal-partijiet, u, tordna lir-Registrator tal-Qrati sabiex, fizi-żmien imħolli għal daqshekk mill-istess qorti, javża lid-Direttur tar-Registru Pubbliku bid-divorzju tal-partijiet biex dan jiġi registrat fir-Registru Pubbliku*

66B.* Bla hsara għad-dispożizzjonijiet li ġejjin ta' dan l-artikolu, id-divorzju ma jistax jingħata ħlief b'talba ta' żewġ persuni miżżeġga flimkien jew ta' wahda minnhom kontra l-ohra, u sakemm il-qorti tkun sodisfatta li:

(a) *fil-każ li t-talba tkun qed issir miż-żewġ konjuġi flimkien, fid-data li jibdew il-proċeduri ta' divorzju, il-konjuġi jkunu ghexu mhux flimkien għal perjoduta', jew perjodi li jammontaw għal, mill-anqas sitt xhur mis-sena precedenti: Iżda fejn it-talba tkun qed issir minn konjuġi minnhom kontra l-ieħor, fid-data li jibdew il-proċeduri ta' divorzju, il-konjuġi jkunu ghexu mhux flimkien għal perjodu ta', jew perjodi li jammontaw għal, mill-anqas sena mis-sentejn precedenti; jew*

(b) *fid-data li jibdew il-proċeduri ta' divorzju, il-konjuġi jkunu separati b'kuntratt jew b'sentenza tal-qorti; u*

(c) *ma hemm l-ebda prospett raġonevoli għal rikonċiljazzjoni bejn il-miżżeġin; u*

(d) *il-miżżeġin u kull wild tagħhom qed jirċievu manteniment adegwat, fejn*

hu dovut, skont iċ-ċirkostanzi partikolari tagħhom, kif hemm mahsub fl-artikolu 57:

Iżda l-mizzewġin jistgħu f'kull żmien jirrinunzjaw għad-dritt tagħhom ta' manteniment:

Iżda wkoll ghall-fini ta' dan il-paragrafu, l-manteniment ordnat mill-qorti b'sentenza ta' separazzjoni jew miftiehem bejn il-mizzewġin f'kuntratt ta' separazzjoni għandu jiġi meqjus bħala manteniment adegwat:

Iżda wkoll id-divorzju ppronunzjat bejn persuni mizzewġin li kienu separati b'kuntratt jew b'sentenza ma jgħib ebda bidla f'dak ordnat jew miftiehem bejniethom, hlief ghall-effetti tad-divorzju li joħorġu mil-ligi.

Ikkonsidrat:

Il-Qorti tosserva illi c-cirkostanzi li fihi għiex kontrattat dan iz-zwieg huma kemm xejn partikolari, stante li jidher li l-vulnerabbilita' tal-attur giet sfruttata bl-ghan li l-intimata tiprova tikseb cittadinanza Maltija. Jirrizulta illi l-partijiet kienu zzewgu nhar id-29 ta' Gunju 2000 fir-Registru Pubbliku ta' Malta u z-zwieg tagħhom huwa rregistra fir-Registru Pubbliku bin-numru ta' iskrizzjoni 1071/2000 kif jirrizulta mic-certifikat taz-zwieg *a fol 4*. Illi minn dan iz-zwieg il-partijiet ma kellhomx tfal. Il-Qorti tosserva illi l-ebda provi ma gew prodotti mill-konvenuta peress illi il-kuraturi deputati ma rrnexxilhomx jintraccawha u b'hekk kien impossibbli għalihom li jikkomunikaw magħha u jressqu l-provi.

Mix-xhieda mhux kontradetta tal-attur jirrizulta illi minkejja li gie kontrattat zwieg bejn il-partijiet, qatt ma kien hemm hajja konjugali bejniethom. Kif xehed l-attur *ex admissis*, huwa kien taht l-effett tad-drogi fil-mument li gie celebrat iz-zwieg bejn il-partijiet. Ulterjorment, mix-xhiedha mhux kontradetta tal-attur jirrizulta li apparti l-fatt li l-partijiet qatt ma għexu ta' mizzewġin kif diga sottolineat iktar qabel, l-ahħar darba li l-attur ra lill-intimata kien propju dakinhar taz-zwieg u cioe f'Dicembru 2000. Illi llum il-gurnata l-attur qiegħed jagħmel l-almu kollu tieghu sabiex jibqa' fuq it-triq it-tajba.

Fid-dawl ta' dawn il-konsiderazzjonijiet, hija l-fehma konsiderata ta' din il-Qorti illi dan iz-zwieg kien biss messa in xena bl-ghan li l-intimata tiprova tikseb cittadinanza Maltija permess

maz-zwieg tagħha mal-attur li dak iz-zmien kien lest li jiehu l-flus li gew offruti lilu, b'dana illi qatt ma kien hemm hajja konjugali bejn il-partijiet. Il-Qorti rat ukoll illi m'hemm l-ebda pretensjonijiet fir-rigward ta' mateniment.

Għaldaqstant, din il-Qorti hija moralment konvinta li jezistu r-rekwiziti necessarji sabiex ai termini tal-artikolu 66B tal-Kap 16 sjigi ordnat il-hall taz-zwieg tal-kontendenti.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi:

- 1. Tilqa' t-talba tal-attur u tippronunzja il-hall taz-zwieg bejn il-partijiet, liema zwieg jgib certifikat numru 1071/2000 u tordna lir-Registratur tal-Qrati sabiex, fiz-zmien moghti mil-Ligi, javza lid-Direttur tar-Registru Pubbliku bid-divorzju tal-partijiet biex dan jigi registrat fir-Registru Pubbliku;**
- 2. Tawtorizza lill-attur illi tirregistra s-sentenza ta' din l-Qorti fir-Registru Pubbliku ghall-finijiet u l-effetti kollha tal-Ligi.**

Il-Qorti tordna li spejjes jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Christabelle Cassar

Deputat Registratur